

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)*

Naziv kolegija	Hrvatski jezik u srednjem vijeku					akad. god.	2022./2023.
Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost					ECTS	5
Sastavnica	Odjel za kroatistiku						
Razina studija	☒ preddiplomski	☐ diplomski	☐ integrirani	☐ poslijediplomski			
Vrsta studija	☒ jednopredmetni ☐ dvopredmetni	☐ sveučilišni	☐ stručni	☐ specijalistički			
Godina studija	☒ 1.	☐ 2.	☐ 3.	☐ 4.	☐ 5.		
Semestar	☐ zimski	☐ I.	☒ II.	☐ III.	☐ IV.	☐ V.	
	☒ ljetni	☐ VI.	☐ VII.	☐ VIII.	☐ IX.	☐ X.	
Status kolegija	☒ obvezni kolegij	☐ izborni kolegij	☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije	☐ DA ☐ NE	
Opterećenje	2	P	2	S	V	Mrežne stranice kolegija u sustavu za e-učenje	☐ DA ☒ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	232, srijedom od 12 do 16			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			hrvatski
Početak nastave	1. ožujka 2023.			Završetak nastave			7. lipnja 2023.
Preduvjeti za upis kolegija	odslušan staroslavenski jezik						
Nositelj i izvođač kolegija	Gordana Čupković						
E-mail	gcupkov@unizd.hr				Konzultacije	prije i nakon nastave	
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ seminari i radionice	☒ vježbe	☐ e-učenje	☐ terenska nastava		
	☒ samostalni zadaci	☐ multimedija i mreža	☐ laboratorij	☐ mentorski rad	☐ ostalo		
Ishodi učenja kolegija	<p>Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> -objasniti kontekst početaka hrvatske pismenosti i razlikovati tekstovnu (i drugu) spomeničku građu s obzirom na utjecaje civilizacijskih krugova - identificirati strukturne razlike te povezivati strukture i svojstva slavenskih pisama -identificirati probleme zapisivanja hrvatskoga jezika latinicom -identificirati probleme posredovanja teksta iz starijih razdoblja pismenosti suvremenome čitatelju - rješavati tekstološke probleme i predlagati čitanje teksta iz starijih razdoblja pismenosti -članiti gramatičke kategorije s obzirom na dijakronijske promjene -navesti i u tekstu prepoznati strukturne elemente različitih jezičnih sustava (staroslavenskoga i starohrvatskoga) -u pojedinačnom tekstu procijeniti omjer zastupljenosti elemenata različitih jezičnih sustava -kritički pristupati tekstu i kontekstu njegova nastanka 						
Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij doprinosi	<ul style="list-style-type: none"> - transkribirati, transliterirati i čitati tekstove pisane glagoljicom i starom ćirilicom - opisati genezu pismenosti u hrvatskom jeziku 						
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☒ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje		
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar		
	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:			

* Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Uvjeti pristupanja ispitu	Prihvaćeni svi domaći radovi.		
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok	☒ ljetni ispitni rok	☐ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova		14. lipnja u 8 sati (dvorana 232) 28. lipnja u 8 sati (dvorana 232)	6. rujna u 8 sati (dvorana 232) 20. rujna u 8 sati (dvorana 232)
Opis kolegija	Studenti upoznaju problematiku trojezičnih i tropisamskih početaka nacionalne pismenosti te specifičnost jezičnih i civilizacijskih kontakata u ranome dobu hrvatske kulture. Očekuje se da studenti svladaju čitanje ustavne glagoljice te se osposobe za filološku analizu tekstova pisanih različitim pismima i jezicima. Cilj kolegija je osposobiti studente za prepoznavanje i rješavanje jezičnofiloloških pitanja te za samostalno iščitavanje, kontekstualizaciju i posredovanje pisanih spomenika i arhivske građe.		
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<p>1. 3. Tropismenost i trojezičnost. Literatura o predmetu. Uvod u seminar. d.r. 1: prepisati glagoljicom dva puta bilo koja 3 retka teksta Dabarskoga brevijara (SI: 227) i bilo koja dva retka teksta Bečkih listića (SI: 228)</p> <p>8. 3. P: Početci. Grčka vrela. Latinski korpus. S: Latinska epigrafika d.r. 2: transliterirati latinicom i prevesti na standardni hrvatski jezik bilo koja tri retka teksta iz Karamanova bukvara (https://glagoljica.hr/?knjige=iiii.v.a&id=15291&tify={%22pages%22:[8],%22view%22:%22info%22}): studenti A – E stranica 6., studenti F – P stranica 7., studenti R – Ž stranica 8. Pri transliteraciji i prijevodu koristiti Mali staroslavensko-hrvatski rječnik.</p> <p>15. 3. P: Uvod u paleografiju i kodikologiju. Hrvatska glagoljica (pregled razvojnih oblika). S: Paleografska analiza d. r. 3: Studenti A – E: transliterirati i prevesti na hrvatski standardni jezik bilo koja 3 retka iz Pariškog zbornika (SI: 253-257); studenti F – P: transliterirati i prevesti na hrvatski standardni jezik bilo koja 3 retka iz Prvotiska (SI: 273-274); studenti R – Ž: transliterirati i prevesti na hrvatski standardni jezik bilo koja 3 retka iz Hrvojeva misala (SI: 236-239). Pri transliteraciji obvezno obilježiti stranicu ili stupac i brojeve redaka po faksimilu.</p> <p>22. 3. P: Hrvatski književni jezik u srednjem vijeku: žanrovi i funkcionalna raslojenost. Misali i brevijari. S: Pěsan svetoga Jurja. d.r. 4: Transliterirati bilo koja 3 retka Prvoga beramskoga brevijara (https://glagoljica.hr/?pr=iiif.v.a&id=19406&tify={%22view%22:%22thumbnails%22}), prevesti ih na hrvatski standardni jezik i izraditi fonološku analizu transliteriranog odlomka, rječnik nepoznatih riječi, rječnik oblika i etimološki rječnik. Pri transliteraciji obvezno obilježiti stupac i brojeve redaka po faksimilu. Odlomci: studenti A – F: stranica 1.; studenti G – K: stranica 2.; studenti L – P: stranica 3.; studenti R – Ž: stranica 4. Za etimološki rječnik koristiti se rječnicima: A. Gluhak, Hrvatski etimološki rječnik ili P. Skok, Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika I-III.</p> <p>29. 3. P: Fonologija S: Bašćanska ploča d.r. 5: Transliteracija odabranog odlomka (odlomak treba zatražiti nakon prihvaćena 4 domaća, javiti se na: hjsv2023@gmail.com). Prilikom predaje domaćega obvezno je predati i odlomak.</p> <p>5. 4. P: Morfologija I. S: Zapis popa Martinca 12. 4. P: Morfologija II. Sintaksa Vježbe transliteracije (rad po grupama, raspored naknadno) 19. 4. Kolokvij I: Transliteracija glagoljičnoga teksta d. r. 6: prepisati ćirilicom 1 redak teksta Povaljske listine (SI: 298) i prepisati glagoljicom 3</p>		

	<p>retka teksta iz: Hvalova zbornika (SI: 200-201, studenti A – F); Traktata Crnorisca Hrabra (SI: 166, studenti G – K); Traktata Crnorisca Hrabra (SI: 167, studenti L – P); Traktata Crnorisca Hrabra (SI: 168, studenti R – Ž).</p> <p>26. 4. P: Ćirilica S: Esej</p> <p>d.r. 7: Studenti A – F: jezična analiza odlomka iz Hrvojeva misala (SI: 236-239); studenti G – K: jezična analiza odlomka iz Regule sv. Benedikta (SI: 247); studenti L – P: jezična analiza odabranih pet redaka iz Stvaranja svijeta (SI: 240); studenti R – Ž: jezična analiza odabranih pet redaka iz Stvaranja svijeta (SI: 241). Analizu obavezno temeljiti na literaturi: Gadžijeva, Sofija, Ana Kovačević, Milan Mihaljević, Sandra Požar, Johannes Reinhart, Marinka Šimić, Jasna Vince. 2014. Hrvatski crkvenoslavenski jezik. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, Staroslavenski institut.</p> <p>3.5. P: Hrvatski ćirilčni korpus. Povaljski prag. S: Povaljska listina</p> <p>d.r. 8: Studenti A – F: za odabrani odlomak Šibenske molitve (3 retka) izraditi popis fonema i odgovarajućih grafema (po faksimilu) te pregled fonoloških osobitosti (transkribirani tekst u SI: 305-306, fotokopija faksimila naknadno). Studenti G – K: za odabrani odlomak Reda i zakona (3 retka) izraditi popis fonema i odgovarajućih grafema te pregled fonoloških osobitosti (faksimil SI: 301). Studenti L – P: za odabrani odlomak Žića svetih otaca (3 retka) izraditi popis fonema i odgovarajućih grafema (po faksimilu I) te pregled fonoloških osobitosti (fotokopija faksimila i transkribirani tekst naknadno). Studenti R – Ž: za odabrani odlomak Žića svetih otaca (3 retka) izraditi popis fonema i odgovarajućih grafema (po faksimilu II) te pregled fonoloških osobitosti (fotokopija faksimila i transkribirani naknadno).</p> <p>10. 5. P: Latinica i hrvatski latinični tekstovi. S: Transkripcija</p> <p>d.r. 9: Jezična analiza odabranoga odlomka iz misala (odlomak nakon prihvaćanja 8 domaćih na: hjsv2023@gmail.com).</p> <p>17. 5. P: Inkunabule S: jezična analiza odlomaka inkunabula</p> <p>d.r. 10: terensko istraživanje latinskih epigrafskih spomenika ili obrada (jezična i paleografska analiza) odabranog glagoljskog natpisa ili grafita iz knjige: Branko Fučić, Glagoljski natpisi, JAZU, Zagreb, 1982. https://glagoljica.hr/?pr=iiif.v.a&id=581694&tify={%22view%22:%22thumbnails%22}</p> <p>24. 5. P: Epigrafika. S: Kurzivna glagoljica + Restitucija teksta natpisa (rad po grupama; raspored naknadno)</p> <p>31. 5. Vježbe prevođenja (rad u grupama). Ispravak I. kolokvija</p> <p>7. 6. Kolokvij II: Jezična analiza</p> <p>Napomene uz domaće radove: Datum uz domaći jest datum kad je domaći zadan; predaje se sljedeći tjedan isključivo na početku nastave. Studenti su obvezni predati domaći rad svaki tjedan. Neće se prihvaćati domaći radovi koji su identični, bilo zbog prepisivanja bilo zbog kolektivnoga autorstva, i koji su ocijenjeni negativno. Neprihvaćeni domaći rad student je dužan izraditi ponovo. Bez prihvaćenih domaćih radova student nije osposobljen za pristupanje kolokvijima i ispitu. Za pristupanje kolokvijju treba imati prihvaćene sve domaće radove iz perioda prije svakog kolokvija. Domaći rad služi tome da student postupnim samostalnim radom na temelju posredovane literature ovlada zakonitostima drugoga jezika i drugih pisama te da pravodobno uočava i rješava nejasnoće i druge probleme u usvajanju građe. Ispit se sastoji iz tri dijela: dva kolokvija i test. Ukoliko je student u tijeku semestra položio jedan kolokvij ili nijedan, nepoloženo gradivo može polagati u vrijeme ispitnih rokova (uz uvjet da je prethodno izvršio sve nastavne obveze).</p>
Literatura	Obvezna

	<p>Stjepan Damjanović, Slovo iskona, staroslavenska/starohrvatska čitanka, drugo, dopunjeno izdanje, Matica hrvatska, Zagreb, 2004, cjelina V: Ćirilometodsko naslijeđe u hrvatskom srednjem vijeku, str. 203-307.</p> <p>Mali staroslavensko-hrvatski rječnik. Ur. S. Damjanović i dr. Matica hrvatska, Zagreb, 2009.</p> <p>Branko Fučić, "Hrvatski glagoljski i ćirilički natpisi", u: Hrvatska i Europa I, Zagreb, 1997, str. 259-283.</p> <p>Povijest hrvatskoga jezika. 1. knjiga: srednji vijek, Croatica, Zagreb, 2009. (e-izdanje na: www.croatia.hr). Poglavlja: Mateo Žagar, "Hrvatska pisma u srednjem vijeku", str. 107–217, Stjepan Damjanović, "Staroslavenski i starohrvatski u hrvatskim srednjovjekovnim tekstovima", str. 351–401, Stjepan Damjanović, Boris Kuzmić, Milan Mihaljević, Mateo Žagar: "Antologija hrvatskih srednjovjekovnih djela", str. 457–540.</p> <p>Izborna</p> <p>Mladen Bošnjak, Slavenska inkunabulistica, Zagreb, 1970.</p> <p>Stjepan Damjanović, Tragom jezika hrvatskih glagoljaša, Zagreb, 1984.</p> <p>Branko Fučić, "Hrvatski glagoljski i ćirilički natpisi", u: Hrvatska i Europa I, Zagreb, 1997, str. 259-283.</p> <p>Gadžijeva, Sofija, Ana Kovačević, Milan Mihaljević, Sandra Požar, Johannes Reinhart, Marinka Šimić, Jasna Vince. 2014. Hrvatski crkvenoslavenski jezik. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, Staroslavenski institut.</p> <p>Eduard Hercigonja, Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja, Matica hrvatska, Zagreb, 2006.</p> <p>Radoslav Katičić, Litterarum studia, Matica hrvatska, Zagreb, 2007.</p> <p>Boris Kuzmić, "Jezik hrvatskih srednjovjekovnih pravnih spomenika", u: Povijest hrvatskoga jezika. 1. knjiga: srednji vijek, Croatica, Zagreb, 2009, str. 405–454.</p> <p>Josip Lisac, "Hrvatska narječja u srednjem vijeku", u: Povijest hrvatskoga jezika. 1. knjiga: srednji vijek, Croatica, Zagreb, 2009, str. 261–280.</p> <p>Dragica Malić, Jezik najstarije hrvatske pjesmarice, Zagreb, 1972.</p> <p>Dragica Malić, "Latinički tekstovi hrvatskoga srednjovjekovlja na narodnom jeziku", u: Hrvatska i Europa II: Srednji vijek i renesansa, Zagreb, 2000, str. 299-319.</p> <p>Milan Mihaljević, "Hrvatski crkvenoslavenski jezik", u: Povijest hrvatskoga jezika. 1. knjiga: srednji vijek, Croatica, Zagreb, 2009, str. 283–347.</p> <p>Nazor, Anica, "Prožimanje glagoljice i ćirilice na hrvatskom prostoru", u: Hrvatska i Europa II: Srednji vijek i renesansa, Zagreb, 2000, str. 289-297.</p> <p>Ivanka Petrović, "Prvi susreti Hrvata s ćirilometodskim izvorištem srednjovjekovne kulture", Slovo, 38, 1988, str. 5–52.</p> <p>Povijest hrvatskoga jezika. 1. knjiga: srednji vijek, Croatica, Zagreb, 2009. (e-izdanje na: www.croatia.hr). Poglavlja: Mateo Žagar, "Hrvatska pisma u srednjem vijeku", str. 107–217, Stjepan Damjanović, "Staroslavenski i starohrvatski u hrvatskim srednjovjekovnim tekstovima", str. 351–401, Stjepan Damjanović, Boris Kuzmić, Milan Mihaljević, Mateo Žagar: "Antologija hrvatskih srednjovjekovnih djela", str. 457–540.</p> <p>Josip Leonard Tandarić, Hrvatskoglagojska liturgijska književnost, Zagreb, 1993.</p> <p>Mateo Žagar, Kako je tkan tekst Bašćanske ploče, Zagreb, 1997.</p> <p>Mateo Žagar, Grafolingvistika srednjovjekovnih tekstova, Zagreb, 2007.</p> <p>Mateo Žagar, Uvod u glagoljsku paleografiju I (X. i XI. st.), Zagreb, 2013.</p>					
Mrežni izvori	https://glagoljica.hr/					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☐ završni pismeni ispit	☐ završni usmeni ispit	☐ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit		
	☐ samo kolokvij/zadaće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	kolokviji (30%+30% ocjene), test (20% ocjene), domaći rad (20% ocjene).					
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)
